

Protocol '(on)gewenst gedrag' van SBO De Vijfkamp

1. Inleiding

De school is een veilige en prettige plek voor alle leerlingen, ouders en leerkrachten. Wij vragen ouders om ons, leerlingen en leerkrachten, te helpen om dit ook waar te maken. Onze doelen hierbij zijn:

- Preventief werken zodat pesten wordt tegen gegaan en er een veilig klimaat is binnen de school.
- De school is een veilige school voor iedereen.
- We gaan respectvol om met elkaar en de omgeving.
- Er is een sfeer van openheid en vertrouwen.
- Regels en afspraken worden nageleefd en we spreken elkaar daarop aan.
- Een goede samenwerking tussen leerkracht, leerling en ouders.
- Online gaan we op dezelfde respectvolle manier met elkaar omgaan als offline.

Om dit te bereiken hebben we het volgende nodig:

- Eenduidigheid in de aanpak van ongewenst gedrag en eenduidigheid in het handelen van collega's bij constatering van ongewenst gedrag.
- Leerkrachten en schoolleiding een toereikend middel bieden om adequaat te kunnen reageren op ongewenst gedrag.
- Leerlingen en ouders laten weten wat de regels en afspraken zijn zodat zij weten waar ze aan toe zijn.
- Ouders in een vroeg stadium vragen om medeverantwoordelijkheid te dragen voor het gedrag van hun kind op school.
- Tijdig signaleren van gedrags- en ontwikkelingsstoornissen bij kinderen. Concreet waarneembaar ongewenst gedrag. Dit wordt tevens geregistreerd in ParnasSys en gecommuniceerd met ouders.
- Het structureel stimuleren van goed gedrag.
- Het structureel verminderen van ongewenst gedrag in de school, door het volgen van een duidelijke lijn. Dit kan o.a. door een structurele inzet van een methodiek voor sociaal-emotionele ontwikkeling (PAD).

2. Regels en afspraken:

Om aan bovenstaande een bijdrage te leveren zijn regels opgesteld.

2.1.Schoolregels

Doelen en regels vanuit PAD:We laten goed voorbeeldgedrag zien.

- We houden ons aan de regels die we afgesproken hebben.
- We leren elkaar een compliment te geven en in ontvangst te nemen.
- Als ik me boos of verdrietig voel, ga ik 'padden'. Groep O1 t/m M2
- Als ik me boos, geïrriteerd of verdrietig voel, dan zeg ik tegen mezelf stop en denk ik na. Groep M3 t/m B4.
- Ik leer gevoelens herkennen en benoemen.
- Ik weet dat alle gevoelens mogen, maar dat niet elk gedrag is toegestaan. Je mag geen andere leerlingen of leerkrachten pijn doen.
- Ik leer dat ik bij een probleem kan stoppen met spelen/werken en dat ik ga 'padden' (onderbouw en middenbouw).
- Ik leer dat ik (al dan niet met hulp van de leerkracht) een oplossing bedenken en ermee aan de slag gaan. (middenbouw en bovenbouw).

Elke maand staan er twee regels centraal. De regels worden die maand extra besproken en geoefend in en buiten de klas.

De regels van die maand staan in de nieuwsbrief en in de schoolapp.

Afspraak: Verwijs bij het aanspreken van de leerlingen ook naar de schoolregels.

2.2. Regels in de klas

Elke maand wordt er extra aandacht besteed aan de bovenstaande regels in de klas.

Daarnaast stellen de leerkrachten aan het begin van het schooljaar samen met de leerlingen, specifieke regels van de klas op. Deze kunnen in verschillende vormen worden getoond in de klas. Denk aan foto's/ filmpjes/ handtekeningen op een contract etc.

3. Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag

In bijlage 1 staat het stappenplan dat gehanteerd wordt binnen de school.

We leven deze stappen met elkaar na en ouders worden tijdig conform protocol betrokken.

Daarbij aanvullend betekent het dat een leerling na het werken in een andere groep weer opnieuw kan starten in zijn/haar eigen groep. We gaan er vanuit dat er bezinning heeft plaatsgevonden en de leerling weet wat er van hem/haar verwacht wordt. Er zijn diverse interventies die een kind helpen inzichtelijk te krijgen wat het gewenste gedrag is en hoe de leerling dit kan naleven. Eventueel helpt bijvoorbeeld het G-model (gebeurtenis-gedachten-gevoelens-gedrag-gevolg) dit inzichtelijk te maken. De time-timer helpt de tijd van de time-out af te bakenen.

Daarnaast vinden we het belangrijk dat de leerling het goed maakt met degene die last hebben gehad van zijn of haar gedrag. Bij zwaar grensoverschrijdend/ onacceptabel gedrag zoals fysieke of verbale agressie (verwonding/ vernieling) worden ten alle tijden beide ouders op de hoogte gebracht en volgt er een gesprek. Ook dit staat in het stappenplan beschreven. Voordat de acties uit stap 6 worden uitgevoerd, heeft er afstemming plaatsgevonden tussen de leerkracht en directie. Bij afwezigheid van een directielid op locatie, wordt er telefonisch contact opgenomen met een directielid van de Jan Nieuwenhuizenschool.

Bij herhaling in overleg met leerkracht: ouders informeren en consequenties bespreken en zal ook het stappenplan SALTO gevolgd worden waarin alle partijen de zorg met elkaar delen, afspraken gemaakt worden en de ernst van de situatie inzichtelijk gemaakt wordt.

3.1 stappenplan vertaald naar de gymzaal

Het stappenplan is ook toe te passen in de gymzaal met enkele aanpassingen hieronder beschreven:

Groene hoepel:

Een leerling kan boos worden of zijn over iets wat er speelt tijdens de gymles. Om deze leerling een veilig plekje te geven gebruiken we de groene hoepel (of andere afgesproken plaats). Dit om te voorkomen dat de leerling boos naar de kleedkamer loopt of naar buiten gaat.

- Wanneer een leerling boos is of denkt te gaan worden, gaat hij/zij in de groene hoepel zitten.
- Wanneer de leerkracht een moment tijd heeft, gaat hij/zij met de leerling praten. Zodra de leerling weer rustig is kan hij/zij weer meedoen.
- Daarna kan de leerling weer mee doen met de gymles.

Rode hoepel:

- Na 3 waarschuwingen (zie stap 1,2 en 3 van het stappenplan bij ongewenst gedrag) moet de leerling voor straf in de rode hoepel (of andere afgesproken plaats) zitten.
- Bij de 2^e keer in de rode hoepel mag de leerling de rest van de les niet meer mee doen.

3.3 voorkomen van ongewenst gedrag

Om ongewenst gedrag te voorkomen kan voor een leerling een Cool down plek (in overleg met IB vanuit een IHP) ingezet worden. Voor enkele leerlingen is het moeilijk om escalaties te voorkomen. Deze leerlingen hebben hierbij extra hulp nodig. Voor hen kan er een 'cool down plek' worden gecreëerd.

Dit is een plek in het zicht van een leerkracht/onderwijsassistent. De plek wordt in overleg met de leerling ingericht. Denk aan: constructiemateriaal, tekenspullen, muziek etc. Het moet een rustige plek zijn met niet te veel prikkels.

De leerling kan zelf kiezen voor de cool down plek, indien hij/zij voelt aan komen dat het mis gaat. De leerling zet dan zijn cool down kaart in en volgt de stappen die er op staan. De leerkracht kan om dezelfde reden de leerling een cool down kaart geven.

Hierbij volgt de leerling ook de stappen die op de kaart staan.

De cool down plek is géén straf. De werkwijze wordt van te voren goed besproken met de leerling en dient ter voorkoming van escalaties. De leerkracht en leerling werken hierbij samen. De leerling blijft maximaal 10 minuten op de cool down plek. Om deze tijd visueel te maken kan een time-timer worden ingezet.

3.4 Schorsing/ verwijdering

Soms ziet de school zich genooddaakt een leerling te schorsen. Schorsing is aan de orde als grensoverschrijdend gedrag direct optreden noodzakelijk maakt.

Helaas komt grensoverschrijdend gedrag wel eens voor op school. Belangrijk is om hier goede afspraken voor te hebben. Echter is elke situatie weer uniek en zal er dan ook per voorval gekeken moeten worden hoe hiermee om te gaan. Dit is afhankelijk van de ernst van het grensoverschrijdend gedrag en of dit gedrag vaker bij een leerling voorkomt. Daarbij moet ook gedacht worden aan gedragingen die ook vanuit de wet om reactie van politie/justitie vragen.

Wij zullen in het geval van grensoverschrijdend gedrag altijd even bedenktijd nemen over een vervolg ten aanzien van schorsing, terugkeer, bemiddeling of verwijdering. Dit is altijd in samenspraak met de directie.

Er wordt altijd een officiële brief naar ouders gestuurd door de directie bij een overweging tot schorsing, een schorsing of een verwijdering. Deze brief wordt tevens verstuurd naar de onderwijsinspectie en het schoolbestuur.

Verwijdering van school is een ordemaatregel die de school slechts in het uiterste geval neemt. Ook dan nog gebeurt dat met uiterste zorgvuldigheid. Er moet sprake zijn van zeer ernstig wangedrag en een onherstelbaar verstoorde relatie tussen de leerling en de school en/of ouder en school.

Per 1 augustus 2014 vermeldt de Wet op het Primair Onderwijs dat een leerling met opgave van redenen voor een periode van ten hoogste één week geschorst kan worden. Wanneer de schorsing langer dan één dag duurt, dient ook de Onderwijsinspectie schriftelijk en met opgave van redenen geïnformeerd te worden. Bij een definitieve verwijdering van een leerling zullen wij als school en schoolbestuur er zorg voor moeten dragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Een definitieve verwijdering komt ter sprake bij een eerste schorsing en de verdere procedure verwijdering wordt definitief ingezet na een derde schorsing. Hiervan worden ouders, inspectie en bestuur bij iedere stap van op de hoogte gesteld.

4. De basis die de leerkracht biedt

Op de Vijfkamp bieden de leerkrachten de volgende basis en stimuleert daarmee gewenst gedrag.

Leeromgeving

- Materiaal op vaste plaatsen
- Opgeruimde leeromgeving
- Visualiseren en inzetten van ondersteunend materiaal
- Visualiseren van de dagplanning
- Voorbeeldfunctie consequent uitdragen
- Vaste looproute
- Vragenblokjes
- Etc.

Samen

- Ontspanmomenten, energizers
- Samenwerking met ouders

Zelfstandig

- Structuur
- Herhalen (Iln. weet wat hij/zij moet doen)

Competentie gevoel

- Succeservaring
- Bevestigen van positief gedrag/ werkhouding/ resultaat
- Diagnostisch gesprek voeren
- Goede voorbereiding
- Lesdoel/ leerdoel kenbaar maken en visualiseren

Ondersteuningsstructuur

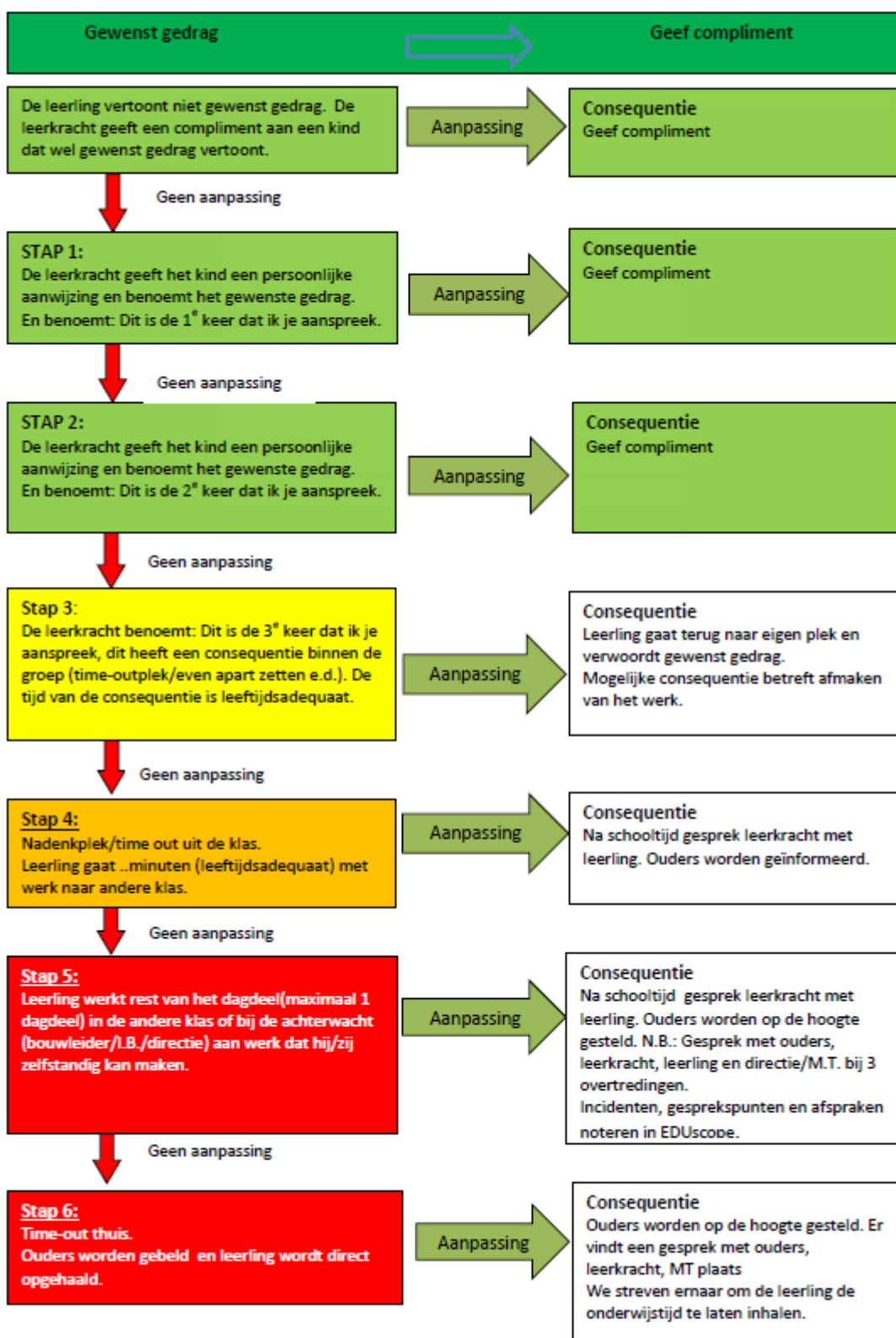
- Instructie in stappen (ADI model)
- Werken met je arrangementskaarten en groepsplannen
- Geef gehoor, aandacht, bezieling en toon begrip
- Registreren van informatie die van belang is in ParnasSys
- Leerling en groepsbesprekingen

Veilig

- Complimenteren
- Positieve benadering
- Rust bieden
- Voorspelbaar zijn, eenduidigheid
- Consequent reageren op gewenst en ongewenst gedrag
- Duidelijke concrete verwachtingen naar kind
- Onderwijzen in 'Goed gedrag'
- Onderwijzen in 'Sociale vaardigheden'

5. Wat is pesten en wat doen we als pesten voorkomt.

We spreken niet zozeer over pesten en plagen, maar willen een schoolklimaat creëren waarin alle kinderen zich veilig voelen. Op het moment dat een kind zich niet veilig voelt, is het van belang gezamenlijk met ouders op te trekken en maatregelen te nemen om het basisvertrouwen te herstellen.

Nog belangrijk:

Bovenstaand betreft de procedure bij ongewenst gedrag. Op het moment dat er sprake is van zeer grensoverschrijdend gedrag zoals weglopen, verbaal of fysieke agressie worden de stappen in het plan groter.

Dan kan er direct naar stap 5 of 6 worden overgegaan. We willen in alle tijden namelijk de veiligheid van het betreffende kind, andere kinderen en personeel kunnen borgen. Om de veiligheid van het betreffende kind en zijn omgeving te kunnen waarborgen, kunnen de professionals er voor kiezen om de leerling vast te pakken en naar een rustige plek te begeleiden. Ze zullen voorafgaand altijd de leerling op de hoogte stellen en de keuze geven om zelf mee te gaan naar de afgesproken plaats.

Individueel handelingsplan

De leerkracht kan afspraken maken en vastleggen in een IHP. In het IHP wordt de aanpak beschreven die het kind zal helpen om te komen tot gewenst gedrag en ze te helpen om alternatieven in te zetten.